

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 4C/652/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614212005
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1614212005.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký v konaní pred sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne TELERVIS PLUS a.s., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, zastúpenej JE., proti žalovanému U. narodenému X.X.XXXX, bývajúcemu v Q. o zaplatenie 605,75 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 415,75 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 264,50 € od 12.11.2013 do zaplatenia, vo výške 5,25 % ročne zo sumy 68,25 € od 8.12.2013 do zaplatenia, vo výške 5,25 % ročne zo sumy 68,25 € od 7.1.2014 do zaplatenia a vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14,75 € od 6.2.2014 až do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

Súd p r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24 %, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu 7.11.2014 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 605,75 € s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 605,75 € od 12.11.2013 až do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 66 € a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 1.4.2013 uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytla úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 €, pričom žalovaný sa celkovú čiastku 690 € zaviazal uhradiť v 13-tich mesačných splátkach, z toho prvé 3 vo výške 2,50 € a zvyšných 10 vo výške 68,25 €. Prevzatie finančnej hotovosti žalovaný potvrdil podpisom zmluvy. Vzhľadom na porušenie povinnosti žalovaného splácať úver riadne a včas (posledná suma vo výške 6,75 € bola uhradená 16.7.2013), žalobkyňa zosplatnila úver ku dňu 11.11.2013 a voči žalovanému si podaním žaloby na súd uplatnila dlžnú sumu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom s odplatom v sume 690 € a do podania žaloby uhradenou čiastkou 84,25 €. Ďalej poukázala na to, že v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok sa žalovaný zaviazal uhradiť v prípade porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu vo výške 3,3 % z istiny úveru, za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, pričom zmluvná pokuta bola splatná v okamihu, keď sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Žalovanému tak vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu spolu vo výške 66 € (mesačná zmluvná pokuta vo výške 16,50 x 4 mesiace omeškania od novembra 2013 do februára 2014). Zároveň si z dôvodu omeškania žalovaného so splácaním peňažného záväzku žalobkyňa uplatnila aj úrok z omeškania vo výške upravenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe potvrdil, že zmluvu o úvere uzavrel, avšak v časovej tiesni popri pracovných a iných rodinných problémoch na daný úver pozabudol. To, že mu žalobkyňa posielala

zásielky o zosplatnení záväzku, predžalobnú výzvu a iné sa podľa žalovaného nezakladá na pravde. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa predložila podacie hárky nie je žiaden dôkaz, že niečo prevzal, jeho podpis tam totiž nefiguruje. Pýtal sa, prečo mu žalobkyňa neposielala písomnosti na trvalú adresu. Z výškou úrokov a pokutami nesúhlasil, tvrdiac, že to zapríčinil jeho obchodný zástupca. Vyjadril ochotu dohodnúť sa na riadnom splátkovom kalendári a doplatení zostávajúcej čiastky, nakoľko pri jeho mesačnom príjme cca 320 € mesačne a zaplatení povinných platieb mu už veľa nezostáva.

3. Žalobkyňa i napriek výzve súdu už na uvedené podanie žalovaného nereagovala.

4. Súd podľa § 177 ods. 1 C.s.p. nariadil vo veci pojednávanie na termín 20.9.2019, na ktoré predvolal strany. Žalobkyňa a jej právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčasť ospravedlnili podaním zo dňa 17.9.2019, v ktorom s poukazom na hospodárnosť konania žiadali, aby súd vec prejednal v ich neprítomnosti. Vychádzajúc z uvedeného, súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobkyne a jej právneho zástupcu, pojednávanie otvoril, vec prejednal a rozhodol. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 1.4.2013 uzavretej medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom (ďalej len „zmluva“) súd zistil, že žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 €. Žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobkyňi spolu sumu vo výške 690 € v 13-tich mesačných splátkach, pričom prvé 3 sa dohodli vo výške 2,50 € a ostatných 10 vo výške 68,25 €, a to s dátumom splatnosti prvej splátky 10-teho dňa po uzavretí zmluvy a ďalších splátok k 30-temu dňu po splatnosti predchádzajúcej splátky s tým, že doporučený termín úhrady bol 20. deň v mesiaci. V zmluve bolo dojednané, že úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny, odmena za poskytnutie úveru je vo výške 18 % z istiny a RPMN 67,70 % (všetko pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov). Priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy bola 47,29 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky, z obsahu ktorých súd zistil, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná dňom úhrady poslednej splátky veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzavretia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru (bod 2 prvá veta Obchodných podmienok). Obchodné podmienky v bode 1 prvej vete obsahovali aj dojednanie o oprávnení veriteľa žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v jej plnej výške. Pre prípad nesplnenia záväzku žalovaným bolo v bode 3 prvej vete Obchodných podmienok uvedené oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta mala byť splatná v okamihu, keď sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky.

6. Z predloženej Predžalobnej upomienky - výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 4.10.2013 súd zistil, že žalovaný sa dostal do omeškania s platením splátok úveru a žalobkyňa ho preto vyzvala na zaplatenie dlhu do 5 dní od doručenia výzvy. Zároveň ho upozornila na to, že ak nevykoná bezodkladnú úhradu dlhu, po uplynutí 15 dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka bude od neho žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Z predloženej písomnosti žalobkyne označenej ako „Oznámenie o zosplatnení úveru“ zo dňa 26.11.2013 súd zistil, že žalobkyňa zosplatnila úver ku dňu 11.11.2013 z dôvodu omeškania žalovaného so splácaním úveru. Z podacích hárkov vyplýva, že žalobkyňa uvedené písomnosti doručovala žalovanému prostredníctvom pošty (Predžalobnú upomienku 7.10.2013 a Oznámenie o zosplatnení 27.11.2013), a to na adresu Q., ktorá bola v zmluve uvedená ako výlučná adresa na doručovanie. Doručenky podpísané žalovaným alebo vrátené nedoručené zásielky adresované žalovanému však žalobkyňa nedoložila.

7. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že za vzniknutú situáciu je podľa neho zodpovedná obchodná zástupkyňa žalobkyne, ktorú nikdy nemohol zastihnúť. Tvrdil, že mu nikto nedoručil žiadne podklady (šeky), na základe ktorých mal vykonávať mesačné splátky, v dôsledku čoho nevedel kedy, ako a komu má platiť. Keby bola obchodná zástupkyňa poskytla potrebnú súčinnosť, úver by už bol dávno splatil. Navyše bol zaneprázdnený starostlivosťou o chorú matku, preto sa nemohol venovať danej záležitosti. Tvrdil, že žalobkyňa mu nedoručila ani výzvu, ani oznámenie o zosplatnení. Poštové podacie hárky podľa jeho názoru doručenie týchto písomností nepreukazujú. So zmluvnou pokutou nesúhlasil, tvrdiac, že nemôže za omeškanie so splácaním dlhu.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

10. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

12. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a/ a b/ ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a/ druh spotrebiteľského úveru,

b/ obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d/ meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e/ identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g/ celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h/ opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i/ úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l/ právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m/ súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n/ prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o/ úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p/ upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q/ veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r/ výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s/ informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t/ právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u/ spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v/ informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w/ právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x/ názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y/ priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď

oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

20. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je len čiastočne dôvodná.

23. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa ako veriteľ uzavrela so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytla žalovanému úver vo výške 500 € za odplatu vo výške 190 € tak, ako sú podmienky úveru popísané v bode 5. odôvodnenia. Prevzatie úveru v hotovosti potvrdil žalovaný podpisom na zmluve. Zmluva o úvere má formulárový charakter (ide o vopred pripravené tlačivo) s nemožnosťou zmeny jeho obsahu s výnimkou uvedenia identifikačných údajov zmluvných strán, sumy úveru a podmienok jeho splácania. Formulárový charakter majú aj Obchodné podmienky, ktoré sú imanentnou súčasťou zmluvy o úvere.

24. I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka), je zrejme, že predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočností, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka, a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah žalobkyne a žalovanej založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv) a ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností zmluvných strán). Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy) je potrebné vykladať v súlade s obsahom smernice 93/13/EHS v zmysle princípu tzv. nepriameho účinku smernice, podľa ktorého súd je povinný vykladať vnútroštátne právo v súlade s cieľmi, ktoré boli sledované touto smernicou - táto sa nevzťahuje len na zmluvy podľa Občianskeho zákonníka (ako to vyplýva z uvedeného § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale na všetky zmluvy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim ZoSÚ, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (o. i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru (§ 1 ods. 2 ZoSÚ). Pokiaľ ide o spornú zmluvu, žalovaný má s poukazom na § 2 písm. a/ ZoSÚ postavenie spotrebiteľa, keďže nebolo v konaní preukázané (a ani samotnou žalobkyňou tvrdené), že úver bol žalovanému poskytnutý na účel zamestnania, povolania, resp. podnikateľskú činnosť a žalobkyňa má s poukazom na § 2 písm. b/ ZoSÚ postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupovala ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako ich určuje ustanovenie § 9 ods. 2 ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy. Zmluva totiž neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ.). V danom prípade je v Obchodných podmienkach na rube zmluvy o úvere v bode 2 uvedené, že konečnou splatnosťou úveru sa v zmysle zmluvy o úvere rozumie uhradenie poslednej splátky veriteľovi, pričom doba trvania úveru je od uzatvorenia zmluvy o úvere do konečnej splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru však musí byť určená konkrétnym dňom, mesiacom a rokom.

Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nie je možné odvodzovať od termínov jednotlivých splátok, od počtu dní od uzavretia zmluvy, alebo od počtu splátok. Spotrebiteľ musí už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy, ktorým dňom dôjde ku konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (k tomu porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31.7.2018 sp. zn. 11Co 160/2018 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23.5.2017 sp. zn. 13Co 108/2017). Vzhľadom na absenciu uvedenej náležitosti súd s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

26. Keďže žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 500 € a žalovaný naň zaplatil celkovo sumu 84,25 €, žalobkyňa má vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť ňou poskytnutého úveru voči žalovanému nárok len na zaplatenie sumy 415,75 €. Vo zvyšnej časti požadovanej istiny preto súd žalobu zamietol.

27. Nakoľko je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu, žalobkyňa má voči nemu aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa žiadala priznať úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 605,75 € od 12.11.2013, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni, kedy malo podľa nej dôjsť k zosplateniu úveru, až do zaplatenia. V danom prípade ale súd nemal preukázané splnenie podmienok pre predčasné zosplatenie úveru v zmysle s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia sa pre účinné zosplatenie vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšie ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatení úveru dlžníkovi. Hoci žalobkyňa vyzvala žalovaného listom zo dňa 4.10.2013 na úhradu dlžnej sumy s upozornením na možnosť predčasného zosplatenia, doručenie tohto listu žalovanému, resp. vrátenie nedoručenej zásielky adresovanej žalovanému v konaní nepreukázala. Rovnaké konštatovanie platí aj vo vzťahu k oznámeniu o zosplatení záväzku z 26.11.2013, v zmysle ktorého mal byť úver zosplatený 11.11.2013. Žalobkyňou predložené podacie hácky totiž nepreukazujú nič viac, len odoslanie predmetných zásielok žalovanému. Z týchto dôvodov v posudzovanom prípade k účinnému predčasnému zosplateniu úveru nedošlo, žalovaný mal preto právo splácať poskytnutý úver v mesačných splátkach. V prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavuje dojednaná splátka v celej svojej výške istinu. Teda spotrebiteľ je povinný uhrádzať dojednané splátky v lehotách splatnosti avšak, nakoľko je povinný uhradiť iba istinu, je povinný uhrádzať splátky len do doby, kedy dosiahnu poskytnutú peňažnú sumu, teda sa skrácuje konečná splatnosť úveru.

28. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že plnenie žalovaného bolo dohodnuté v 13 mesačných splátkach. Prvé 3 splátky vo výške 2,50 € boli splatné 11.4.2013, 11.5.2013 a 10.6.2013 a zvyšných 10 splátok vo výške 68,25 € bolo splatných 10.7.2013, 9.8.2013, 8.9.2013, 8.10.2013, 7.11.2013, 7.12.2013, 6.1.2014, 5.2.2014, 7.3.2014 a 6.4.2014. Žalovaný uhradil žalobkyni celkom sumu 84,25 €, z toho posledných 6,75 € 16.7.2013, z čoho vyplýva, že uhradil celé prvé štyri splátky a časť piatej splátky splatnej 9.8.2013 vo výške 8,50 €, pričom jej zvyšná časť vo výške 59,75 € zostala neuhradená. Žalobkyni teda vznikol nárok na úroky z omeškania už z tejto nesplnenej časti splátky 59,75 € vo výške 5,5 % ročne od 10.8.2013 a ďalej v rovnakej výške zo sumy 68,25 € od 9.9.2013, zo sumy 68,25 € od 9.10.2013 a zo sumy 68,25 € od 8.11.2013. Nakoľko žalobkyňa žiadala úroky z omeškania až od 12.11.2013, súd viazaný petitom žaloby jej mohol priznať úroky až od tohto dátumu. Súd jej tak priznal úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 264,50 € (59,75 + 68,25 + 68,25 + 68,25) od 12.11.2013 až do zaplatenia. V období od 13.11.2013 až do 10.6.2014 platila sadzba úrokov z omeškania vo výške 5,25 % ročne. Súd preto pokiaľ ide o ďalšie splátky až do zaplatenia žalobkyňou poskytnutej sumy 500 €, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 68,25 € od 8.12.2013 do zaplatenia, zo sumy 68,25 € od 7.1.2014 do zaplatenia a zo sumy 14,75 € od 6.2.2014 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti požadovaného príslušenstva súd žalobu zamietol.

29. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu vo výške 66 €, nárok na zaplatenie ktorej žalobkyňa odvodzovala od nesplnenia povinnosti žalovaného splácať úver riadne a včas, súd v tejto spojitosti poukazuje na to, že formulár Obchodných podmienok na rube zmluvy, ktorý v bode 3. upravuje oprávnenie veriteľa (žalobkyne) požadovať od dlžníka (žalovaného) zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, a to za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej istiny, pričom zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania, bol žalobkyňou pripravený vopred. Žalobkyňa individuálnosť dohody o zmluvnej pokute vo formulárovom tlačive nepreukázala. Z činnosti súdu je známe, že žalobkyňa zmluvnú podmienku, na základe ktorej

žiada žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu, používala vo všetkých Obchodných podmienkach zmlúv o úvere uzavretých so spotrebiteľmi. Súd poukazuje na to, že rovnaká zmluvná podmienka už bola všeobecnými súdmi Slovenskej republiky právoplatne určená za neprijateľnú (k tomu porovnaj napr. rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 2.7.2014 sp. zn. 19C/611/2013).

30. Zmluvná podmienka určená právoplatným súdnym rozhodnutím za neprijateľnú sa považuje za neplatnú, pričom nie je rozhodujúce, ktorý zo všeobecných súdov Slovenskej republiky rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Dodávateľ tak nemôže používať túto podmienku alebo podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými ďalšími spotrebiteľmi. Ďalším používaním neprijateľnej zmluvnej podmienky a uplatňovaním nárokov na základe takejto podmienky vytvára dodávateľ protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v rozpore so zákonom. Ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov. Plnenie z takejto podmienky by navyše zakladalo bezdôvodné obohatenie. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno moderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 66 € je nedôvodný, a preto aj v tejto časti žalobu zamietol.

31. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z uplatnenej istiny. Predmetom konania bolo zaplataenie sumy 671,75 € (605,75 € predstavovala istina úveru a 66 € zmluvná pokuta), žalobkyňa bola úspešná v časti o zaplataenie sumy 415,75 €, t.j. 62 %, žalovaný v časti 256 €, t.j. v časti 38 %. Vo veci tak bola úspešnejšia žalobkyňa, ktorej vzniklo právo na pomernú náhradu účelne vynaložených trov v rozsahu 24 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a/ sa týkajú procesných podmienok,

b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálné príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).